

# Historia ya Falsafa

## 04 Epistemolojia ya Plato

### Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Sasa, alasiri ya leo, tunaelekeza mawazo yetu kwa Plato, na katika kushughulika na Plato, nataka kufuata muundo huu wa jumla kwa wiki chache zijazo. Tutaanza na epistemolojia yake, kisha tuangalie nadharia yake maarufu ya maumbo, ambayo bila shaka ndiyo hasa ambayo nominalism inakataa, kisha jinsi haya yote yanavyohusiana na uelewa wake wa Mungu na ulimwengu, kisha uelewa wake wa roho ya mwanadamu, na hatimaye maisha mazuri. Maadili, falsafa ya kijamii, n.k.

Sasa, ili kufanya mpito kwa Plato, hebu turudishe akili zetu kwenye kipindi cha kabla ya Sokrati na wanasofia, ambapo tumesisitiza mawazo mawili yaliyoibuka hapo. Moja inahusiana na kosmolojia ya kabla ya kisayansi, mpangilio wa asili kwa ujumla, ambao, kwa wanasofia katika shaka yao, uliibua maswali kuhusu uwezekano wa kujua chochote kuhusu uhalisia wa kile kinachotawala asili. Na swali hilo la kiepistemolojia hujitokeza kwa sababu ya juhudi za kosmolojia ya kabla ya kisayansi.

Mstari mwingine wa mawazo tuliousisitiza ulikuwa ni wazo la utaratibu wa maadili. Jiji-serikali na mpangilio wake sahihi wa haki, na mpangilio wa maadili wa maisha ya mtu binafsi. Sasa, hilo pia linaibua maswali ya kiepistemolojia, maswali kuhusu maarifa ya maadili.

Je, tunaweza kujua ukweli halisi katika masuala ya maadili? Au je, tumenaswa tena katika ushindani kati ya madai ya maarifa na maoni tu? Je, kuna maadili ya ulimwengu mzima, au tumeachwa katika hali fulani ya utegemezi ambapo kila mtu ndiye kipimo cha vitu vyote? Protagoras, unakumbuka. Kwa hivyo, iwe tunachukua mbinu ya kisayansi ya kosmolojia au mbinu ya mpangilio wa maadili, maswali yale yale kuhusu maarifa dhidi ya mashaka yanajitokeza kwa wanasofia na, bila shaka, katika jaribio la Sokrates la kukabiliana na mawazo ya wanasofia. Sasa, Plato anarithi mjadala huo kutoka kwa Sokrates, ili iwe Plato anazungumzia kuhusu fadhila, au kuhusu wasiwasi wake mkuu kuhusu uboreshaji wa roho, au kama anazungumzia kuhusu mpangilio wa jiji-jimbo katika maandishi yake ya kisiasa, au kama anafanya mambo kama anavyofanya katika sehemu chache kuhusu kosmolojia, mpangilio wa asili.

Katika maeneo hayo yote, swali lile lile linaibuka. Tunawezaje kujua kwa uhakika? Tunawezaje kuvuka maoni yanayotofautiana kiasi? Na tunaona kwamba aina ya mwelekeo ambao Sokrates alianza, njia mbadala za ufasaha dhidi ya usemi, zinaangaziwa katika mawazo ya Plato. Sasa, wiki hii, unasoma Mino ya Plato, miongoni mwa mazungumzo mengine.

Na mazungumzo hayo mahususi , Mino, yanaingia moja kwa moja katika kiini cha suala hili, na kukusaidia kuona jinsi yanavyohusiana na masuala ya maadili. Swali la jumla ambalo Mino inalenga ni swali ambalo watu bado wanauliza, nadhani kila mzazi analiuliza, na natumai waelimishaji wengi wanauliza: Je, wema unaweza kufundishwa? Je, wema unaweza kufundishwa? Bado tunazungumzia kuhusu ukuzaji wa tabia, elimu ya maadili, na ukuzaji wa maadili. Kimsingi, hilo ndilo swali ambalo Mino anajadili : kama wema unaweza kufundishwa.

Inakuwa dhahiri, bila shaka, kwamba kufundisha kitu kunahitaji, labda, kwamba mtu ana ujuzi fulani wa somo la kufundisha. Kwa hivyo, katika kuuliza, "Je, wema unaweza kufundishwa, Plato ana Socrates, mhusika mkuu, uliza swali la kati," Naam, maarifa ni nini? Na kwa kuzingatia hilo, je, wema unaweza kufundishwa? Na utagundua kwamba mazungumzo yanaisha kwa utata. Kwa sababu, ingawa bila shaka, wasomi, pamoja na ufasaha wao, hawawezi kufundisha kitu wakati wanacho pekee ni maoni yao binafsi, ufasaha haufundishi wema, mikononi mwa wasomi hao wasio na wema.

Lakini watu wanaopaswa kujua wema ni nini, bora, waadilifu kimaadili, viongozi wa kiraia, na wazazi, wanaonekana kutokuwa na ufanisi mkubwa katika kufundisha wema. Angalia aina ya watoto walio nao, wana wanaokua majumbani mwao, unaona. Kwa hivyo, je, wema unaweza kufundishwa? Sasa, bila shaka, kuna vigezo vingine vinavyohusika katika elimu ya maadili, mbali na kutoa tu maarifa ya wema ni nini.

Hata kile ambacho ni sifa maalum, kama vile sifa za Kigiriki za kiasi, ujasiri, hekima, na haki. Kuna mengi zaidi katika ukuaji wa maadili kuliko kujua kiini cha yoyote kati ya sifa hizo. Na katika Mino, Plato haingii katika zaidi.

Anafanya kazi kidogo katika Jamhuri na kwingineko. Lakini swali linaulizwa, na mara moja tunaingizwa katika epistemolojia. Sasa, ninachotaka kufanya, hata hivyo, ni kupanua picha kutoka kwa Mino.

Na kutoa maoni mafupi kuhusu mambo mbalimbali ambayo Plato anazungumzia, katika Mino na katika mazungumzo mengine kuhusu epistemolojia. Utapata katika Mino na katika uteuzi kutoka kwenye kongamano, na katika uteuzi kutoka kwa Phaedo. Hayo ndiyo matatu unayopenda wiki hii.

Katika yote matatu, tofauti hiyo kati ya maarifa na maoni tu hujitokeza. Maoni yanategemea uzoefu. Uzoefu kimsingi ni suala la utambuzi wa hisia.

Mtazamo wa hisia wa vitu fulani katika ulimwengu tunaoishi. Na utambuzi wa hisia, Plato anasema, baadhi ya watangulizi wake walikuwa nao, utambuzi wa hisia huwa unahusiana. Kuhusiana na hali ya viungo vya hisia.

Kuhusiana na hali na nafasi ya kitu unachokiangalia. Na, bila shaka, vitu fulani hubadilika kila mara katika baadhi ya mambo. Na hivyo hali ya kitu hicho ni muhimu sana.

Kwa maneno mengine, utambuzi wa hisia hautupi maarifa yasiyobadilika ya ukweli usiobadilika. Huelekea kutoa ufahamu tofauti wa mambo yanayobadilika. Unaona.

Na, kwa hivyo, maoni tuliyokusanya kutokana na uzoefu hayategemei. Sasa, katika mazungumzo yake mengine, Thaitetus, na mazungumzo haya yote yamepewa majina ya wahusika wanaoonekana, au angalau wengi wao. Katika Thaitetus, anajadili uwezekano mbalimbali.

Ikiwa maarifa si utambuzi wa hisia, je, tunaweza kutoa sifa rahisi na kusema kwamba maarifa ni ukweli tunaopata, maoni ya kweli, si yale yasiyo sahihi, bali maoni ya kweli yanayotegemea utambuzi wa hisia. Je, hiyo inaweza kuwa hivyo? Na mjadala unasema, hapana, hata hilo halitoshi na halibadiliki. Linaweza kubadilika sana.

Unajuaje ukweli ikiwa unategemea tu mitazamo ya hisia? Je, inawezekana basi kwamba maarifa ni maoni ya kweli kulingana na uzoefu wa hisia, maoni ya kweli pamoja na maelezo ya kwa nini ni kweli? Lakini hilo, bila shaka, hufungua tu chungu nzima cha minyoo. Ni aina gani ya maelezo unayoweza kutoa zaidi ya moja kulingana na utambuzi wa hisia? Ambayo ingekuwa ya mviringo kabisa, ungefikiri. Kwa hivyo swali linatokea, ikiwa tunachotakiwa kuendelea ni uzoefu, na hilo hutoa maoni tu, tunapata shida kuyaelewa.

Au kutumia sitiari ya Plato, kuifunga. Na anatumia sitiari hiyo katika Mino. Maoni, maoni ya kweli, yanaweza kuwa sawa kwa madhumuni ya vitendo kama vile kuepuka magari ya kukokotwa unapovuka barabara.

Huenda ikawa sawa kwa kazi za kila siku katika ulimwengu wa mambo maalum. Lakini inahitaji sana kufungwa. Ndivyo ilivyo, kama farasi.

Itapotea ikiwa imelegea. Inahitaji kuunganishwa. Na jambo la kuunganisha maoni ni la kimsemo.

Lahaja. Kwa hivyo haijalishi ni aina gani ya mbinu za balagha unazotumia kuhusu maoni yako, maoni bado hayajaimarishwa, hayajaunganishwa, bila kujali sitiari unayopenda, isipokuwa kwa lahaja. Naam, hilo linaibua swali, lahaja ni nini? Unasema, lahaja ni nini? Na unaweza kuifikia kwa njia mbalimbali.

Lahaja ni, vema, kufikiria jambo hadi kufikia hitimisho ambalo litakuwa kweli kwa nyakati na mahali pote. Kwa maneno mengine, kufikiria zaidi ya uhusiano. Kuhusu wakati au hali fulani ya kitu.

Kufikiri zaidi ya uwiano wa viungo tofauti vya hisi kwa viwango tofauti vya ukali kwa nyakati tofauti. Kufikiri zaidi ya uwiano wa utambuzi wa hisi kwa kitu fulani, ukweli fulani, ambao haubadiliki. Na anapozungumzia dialektiki, mara nyingi huihusisha pia na kile anachokiita kumbukumbu.

Ukumbusho. Kwa sababu jinsi dialektiki inavyofichua yaliyo kweli ni kama vile unavyokumbuka kitu ambacho umesahau. Unajua njia inayoenda.

Hukumbuki kukutana na mtu fulani. Lakini basi, ninapomuelezea mtu huyo, nakuambia baadhi ya tabia zake, na labda anza kuelezea tukio ulipokutana naye, oh, inaanza, kama tunavyosema, kurudi. Na ingawa mwanzoni haijulikani wazi, unasema, oh ndio, sasa naanza kukumbuka, kukumbuka.

Sasa, dialektiki ina athari hiyo, isipokuwa kwamba si suala la kukumbuka uzoefu maalum. Kuna, kama matokeo ya dialektiki, ukumbusho halisi unaoendelea. Kama dialektiki inakuwezesha kukumbuka akili, ukweli usiobadilika ambao ulijua katika maisha ya awali.

Ndiyo, unaona, tutazungumzia hili baadaye, lakini Plato aliamini katika kuwepo kwa roho kabla ya kuzaliwa. Kukuwepo kwa roho kabla ya kuzaliwa. Ili uweze kuingia katika maisha haya ukiwa na ujuzi fulani wa ndani.

Kwa maana halisi, kuzaliwa. Unazaliwa na mawazo fulani yaliyofichwa akilini mwako. Yaliyofichwa kwa maana kwamba huyajui.

Hadi dialektiki ikuwezeshe kuzikumbuka. Kwa hivyo dialektiki hurahisisha kumbukumbu ya maarifa ya asili kutoka kwa uwepo wa awali wa roho. Sasa, labda unafahamu mfano maarufu wa Plato wa pango.

Stumpf anazungumzia hilo. Lakini anachofanya Plato ni, na hii iko katika Jamhuri yake, ambayo haijatajwa kwa jina la mhusika, inahusu jimbo bora la jiji. Lakini katika Jamhuri, analinganisha roho katika maisha haya na mfungwa ndani ya pango.

Sawa? Mfungwa ambaye amefungwa kwa njia ambayo anaweza tu kutazama ukuta wa nyuma wa pango. Na mwanga wa jua unaingia. Kuna moto unaowaka mdomoni mwa pango, ukitoa mwanga unaowaka.

Ili vivuli vionekane ukutani mbele ya mfungwa. Vinabadilika kila mara, havitegemewi kamwe. Huwezi kuvibana, kuvipiga msumari, au kuvifunga.

Sawa? Wakati huo huo, watekaji wako wanakunja uso, wakiwa wameshika fimbo kubwa mkononi, wanatembea huku na huko, wakiweka vivuli zaidi kwenye ukuta huo mbele. Nafsi ni mfungwa katika mwili. Ukiwa umezaliwa katika maisha haya, umefungwa kwa kuzaliwa.

Na kwa sababu hiyo, huwezi kuona jinsi mambo yalivyo, huko nje katika ulimwengu halisi, kama unavyosema. Unachopata ni vivuli vinavyopeperuka vilivyo mbali na uhalisia. Ulimwengu wa mwonekano unaobadilika, unaohusiana na usioaminika.

Unasumbuliwa na amnesia. Nadhani hiyo ndiyo ilikuwa fimbo kubwa kichwani. Unasumbuliwa na amnesia.

Hukumbuki chochote. Isipokuwa, bila shaka, mtu anaweza kuanza kuuliza maswali sahihi kwa kutumia lugha ili kuamsha ufahamu fulani, unaona. Na kumbukumbu huanza.

Na hivyo inawezekana basi kwamba mtu anaweza kuachiliwa kutoka kwenye minyororo hiyo na kuweza angalau kugeuka na kuwafahamu watekaji wa zamani na uhalisia wa pango hili, hili ni nini. Lakini hilo bado ni giza sana, unaona. Ni pale tu tunapoweza kufikia nje ya pango na kuona mambo ndipo tunapojua jinsi mambo yalivyo katika uhalisia .

Kwa hivyo kile Plato anachokielezea basi ni mpango ambapo tuna milki mbili za kuwa. milki mbili za kuwa. milki ya maelezo ya kimwili.

Ulimwengu wa ukweli wa ulimwengu. Ukweli. Ukweli wa ulimwengu.

Hili ndilo tunalopaswa kujua. Huu ni uwanja wa maoni tu. Na kwa namna fulani, hata tunapokuwa katika maisha haya, tunapaswa kujihusisha na msemu unaotuwezesha kufikiria huko juu badala ya kuwekewa tu mambo fulani huko chini.

Hii inahitaji lahaja. Ukiwa umekwama pangoni, unachoweza kufanya ni kujihusisha na matamshi ya kuokoa uso. Kwa hivyo katika Mino , unapata kwamba Plato anazungumzia kujua kwa kukumbuka kiini cha ulimwengu kisichobadilika cha kitu.

Kama kiini cha wema. Kumbukumbu zote zinaweza kuibuliwa kwa kuzingatia visa maalum , mifano maalum, lakini lahaja si ujumlishaji wa majaribio katika visa vingi maalum . Ujumlishaji wa majaribio haukufikishi kwenye kiini cha jambo, ila kwa kufanana, baadhi yake ambayo yanaweza kuwa ya bahati mbaya sana na yasiyo ya lazima.

Kwa hivyo lazima upite zaidi ya utambuzi wa hisia na ujumlishaji wa majaribio hadi kufikiria kwa kufikirika, kwa kufikiria kutoka kwa maelezo hayo yote , kuhusu asili muhimu ya vitu. Kwa hivyo, lahaja kwa kawaida huanza na dhana kuhusu kiini cha kitu. Katika Jamhuri, kama nilivyosema hapo awali.

Swali ni, haki ni nini? Kwa hivyo mjadala unaanza na dhana kuhusu haki ni nini, ambazo hutolewa na Thrasymachus na wengine njiani. Na ni kwa uchambuzi wa

dhana hizo kuhusu kiini cha haki ndipo hatimaye lahaja inakaribia zaidi ukweli kuhusu haki. Katika Phaedo, utagundua kwamba Plato anatumia dhana ya usawa kama mfano.

Unawezaje kuhukumu kwamba vijiti viwili, au vipande viwili vya chaki, au kwa jambo hilo, vijiti viwili vya kinachoitwa wino mkavu, au vinaita chaki hii ya kioevu? Vyovyote iwavyo, ni sawa kwa urefu. Unasema nini, kwa kuviangalia? Hapana. Huwezi kusema vina sawa kwa urefu isipokuwa tayari una wazo la usawa la kujua unachosema unaposema vina sawa kwa urefu.

Kwa maneno mengine, hukumu kama vijiti hivi viwili ni sawa kwa urefu hudhania dhana isiyo ya kielelezo ya usawa, ambayo inaweza kutolewa kwa kuzungumza kuhusu vijiti viwili kuwa sawa kwa urefu, lakini si, kwa hivyo, sifa ya kielelezo. Hakuna vitu viwili vya kimwili ambavyo huwahi kutokea. sawa kabisa , baada ya yote. Kwa hivyo, mfano hapo ni wa vitu kuwa sawa kwa urefu, sawa.

Sasa, ni kwa kuzingatia hilo ndipo tunapochapisha nakala hii kutoka Jamhuri ya Plato. Acha niitaje nyingine. Katika Kongamano hilo, utaona kwamba anatofautisha kati ya uzuri, kiini cha uzuri, uzuri bora, herufi kubwa B, na vitu maalum vya kupendeza.

Vitu vizuri hasa ni vitu vya utambuzi wa hisia. Uzuri, bora, mtaji B, unashikiliwa, kama anavyosema, na jicho la akili. Unaona kwa akili yako.

Unaona ninachomaanisha? Unajua jinsi tunavyosema hivyo mara nyingi? Unafuata uthibitisho wa hisabati , na hitimisho linatoka wazi, na unasema, oh, naona nilichopaswa kufanya. Ndiyo, kuona kwa njia isiyoeleweka, si kwa kurejelea maelezo ya hisia, bali kwa kurejelea mstari fulani wa mawazo yasiyoeleweka. Unaona ? Tunasema tena na tena .

Tazama dondoo hii kutoka The Republic. Kila mtu ana nakala? Sawa, ni kutoka Kitabu cha Saba cha The Republic, katika muktadha ambapo mfano wa pango unaonekana. Nilisema, nadhani, kwamba kuna viumbe hivi viwili.

Mojawapo ina mamlaka juu ya mpangilio unaoeleweka, na nyingine juu ya ulimwengu wa mboni ya jicho. Sawa, ulimwengu wa hisia. Kwa hivyo huu basi ni ulimwengu wa hisia, ulimwengu wa mboni ya jicho na hisia zingine, na huu ndio ulimwengu unaoeleweka.

Sawa, ulimwengu unaoeleweka na wenye hisia. Unaoonekana na unaoeleweka. Sasa wawakilishe, kana kwamba ni, kwa mstari uliogawanywa katika sehemu mbili zisizo sawa.

Sehemu mbili zisizo sawa, sawa? Fanya hii iwe ndefu kidogo. Na ukate kila sehemu tena kwa uwiano sawa, sawa? Na una mstari uliogawanywa katika sehemu nne, mstari maarufu wa Plato uliogawanywa. Sawa.

Sehemu ya inayoonekana na ile ya inayoeleweka, na kisha kama usemi wa uwiano wa uwazi na uwazi wao linganishi, utakuwa na sehemu moja ya ulimwengu unaoonekana, sawa, kama sehemu moja, picha. Picha. Yaani, vivuli, tafakari ndani ya maji, au kwenye nyuso, vitu vya aina hiyo.

Picha, vivuli, udanganyifu, ndoto za usiku. Mawazo, ukipenda, ambapo unawaza kuhusu kitu, ukijiwazia kitu ambacho hakipo kimwili. Sawa.

Sehemu ya pili inadhanika kwamba hii ni mfano au sanamu, yaani, wanyama, mimea, na kundi zima la vitu vilivyotengenezwa na mwanadamu. Kwa hivyo hapa una maelezo ya kimwili. Sawa, maelezo ya kimwili.

Sawa. Na kisha unachofanya katika eneo la juu ni kitu kama hicho. Unafanya tofauti, kama anavyosema, kiasi kwamba kuna sehemu moja ambayo roho inalazimika kuchunguza kwa kuichukulia kama sanamu vitu vilivyoigwa katika mgawanyiko wa awali na kwa njia ya dhana, picha na dhana, ambapo inaendelea hadi hitimisho.

Na sehemu nyingine ambayo inaendelea kutoka dhana yake hadi kanuni ya mwanzo. Sawa, kwa hivyo hapa unayo, ukitaka, kanuni za kwanza. Sawa.

Na hapa una hoja na uundaji wa hitimisho. Na anapoendelea, anasema kwamba ni katika eneo hili la hoja na uundaji wa hitimisho ambapo hisabati inafaa, ambayo, bila shaka, ni kufanya hitimisho, kutafakari mambo kila wakati, ili vitu vya hisabati, kama vile uhusiano wa hisabati, kama vile nyongeza na kadhalika, vitokee hapo. Lakini kama tunavyojua kuanzia jiometri ya Euclidean na kuendelea, mifumo yote ya hisabati na hitimisho hutegemea kanuni za kwanza.

Kanuni za kwanza zinazodhaniwa katika hitimisho. Sawa. Kwa hivyo sasa tunachotaka ni kutofautisha aina tofauti za ufahamu ipasavyo.

Sawa. Ukizichukulia picha hizo kuwa halisi, ndivyo tunavyoita udanganyifu. Hii, inayohusu maelezo ya kimwili, ndiyo tunayoita utambuzi wa hisia.

Hizo ndizo aina mbili za maoni. Doxa, neno la Kigiriki. Maoni, yanayoonekana.

Mwonekano, neno la Kigiriki doceo. Na hapa juu, una, bila shaka, hoja za kutafakari. Kutafakari, aina hiyo ya mawazo.

Na hapa, ujuzi wa kanuni za kwanza ni kwa kutumia dialektiki. Ujuzi wa kanuni za kwanza ni kwa kutumia dialektiki. Sawa, hivyo ndivyo anavyoanzisha.

Sasa, katikati ya ukurasa wa pili katika kijitabu hiki, anaanza kuzungumzia dialektiki. Akielewa kwamba kwa sehemu nyingine ya kinachoeleweka, namaanisha kile ambacho akili inashikilia, nguvu ya dialektiki. Sasa, dialektiki ni nini? Haichukulii dhana zake kama mwanzo kamili, bali kama dhana, misingi, misingi, viunzi vinavyoiwezesha kupanda hadi kile ambacho hakihitaji dhana yoyote na ndicho chanzo cha yote.

Na baada ya kufikia hilo, tena, kushikilia tegemezi za kwanza na hivyo kuendelea hadi hitimisho. Hii ni dialektiki. Na anaendelea.

Sio kazi ndogo unayofikiria. Ninaelewa kwamba unatofautisha ukweli na kile kinachoeleweka kinachofikiriwa na dialektiki kama kitu cha kweli na sahihi zaidi kuliko kitu cha sanaa na sayansi, ambacho mawazo yake ni ya kiholela. Sawa.

Wale wanaozitafakari wanalazimika kutumia uelewa na si hisia. Zinarudi mwanzo, misingi ya utafiti. Na kisha juu ya 747, tafsiri yako inatosha ili kujibu sehemu hizi nne, uwe na sababu ya kiakili ya hali ya juu zaidi, kuelewa au kufikiria mambo kwa ajili ya pili, imani au imani ya utambuzi kwa ajili ya tatu, kufikiri kwa picha, dhana au udanganyifu ikiwa unaichukulia kama ukweli kwa ajili ya nne.

Sawa. Naam, na kisha aya zingine mbili zinaongezwa kutoka baadaye kidogo katika maandishi. Je, dialektiki si mchakato pekee wa uchunguzi unaoondoa dhana, na kuendelea hadi kanuni ya kwanza yenyewe? Ni kweli kwamba jicho la roho linapozama katika ule mkato wa hadithi za kishenzi za kiorthiki, dialektiki hulitoa kwa upole, huliongoza, likiajiriwa kama wasaidizi, washirika, masomo na sayansi ambazo tumeziorodhesha, na kadhalika.

Na kisha katika kile kilichobaki, tunampa jina mtaalamu wa dialektiki mtu anayeweza kutoa maelezo ya kiini cha kila kitu. Je, husemi kwamba yule ambaye hawezi kufanya hivyo, anayeweza kutoa maelezo kwake mwenyewe na kwa wengine, hana sababu kamili na akili kuhusu jambo hilo? Lakini mtu ambaye anaweza, nk, ni tofauti. Kwa hivyo, angalia maelezo anayotoa katika aya ya mwisho.

Kama ilivyokuwa vitani, akikimbia kikwazo cha majaribio yote, akijitahidi kuchunguza kila kitu kwa uhalisia muhimu na si maoni, anajizuia kupitia haya yote bila kujikwaa katika hoja zake. Mtu ambaye hana nguvu hii hajui kweli zuri lenyewe au zuri lolote maalum. Kwa hivyo unaona, dialektiki ni uchanganuzi wa hoja na wazo, kutafuta uthabiti, kutafuta kitu ambacho hakionyeshi swali lolote, ambacho hakina mawazo ya awali, kukichunguza bila kuchoka, akikabiliana na kila pingamizi, kila mshindani mwingine, kila hoja ya kupingana.

Unaona? Na ikipona mtihani huo wa lahaja makini, ya uaminifu, na isiyokoma, basi unaweza kuwa na uhakika kabisa kwamba umeelewa ukweli. Unaona? Sasa, hiyo

ndiyo simulizi ya Plato ya lahaja. Na pamoja na mengine yote ambayo tumekuwa tukifanya, inatuambia anachofikiria kuhusu maarifa.

Unaelewa? Unaonaje? Maoni? Maswali? Ndiyo, David. Ndiyo, tutaangalia hilo zaidi baadaye. Anaonekana kufikiri kwamba ni wakati wa kifo pekee ndipo tunapata maono kamili ya jua, ambalo kwa mfano ndilo uhalisia mkuu zaidi, chanzo cha uhai, chanzo cha nuru.

Ndiyo. Kwa hivyo uelewa huo kamili huja baadaye. Na kwa bahati mbaya, huo unakuwa msingi wa maendeleo ya mila fulani za kifumbo wakati Uplatoni ulipochukuliwa katika mila ya Kiyahudi-Kikristo, na jua linafananishwa na Mungu.

Kwa hivyo maono ya Mungu, maono ya fumbo, unaona. Je, inawezekana katika maisha haya? Kwa njia ndogo? Je, yanasubiri maisha ya baadaye? Ndiyo kabisa. Ndiyo, Karl.

Ndiyo, nadhani angesema tunaishi katika ulimwengu wa picha, udanganyifu, na mambo ya kina. Haturudii tu kwenye kanuni za msingi za mwisho. Jamii yetu haitegemei ujuzi wa mema fulani ya mwisho, ya milele, yasiyobadilika, bali mkataba fulani wa kijamii, unaona.

Ndiyo. Ndiyo, nadhani angezungumza hivyo. Haingekuwa jamhuri bora ya Plato tunamoishi.

Sawa. Ndiyo, Jason. Hapana, sivyo, sivyo? Tim, sawa.

Ndiyo. Sawa. Ndiyo, anafanya hivyo.

Na tutaangalia tutakapoanza kuzungumzia kuhusu nafsi ya mwanadamu. Fado, unayosoma, ni sehemu ya fado kamili, ambayo inatoa mfululizo mzima wa hoja za kuwepo kabla na kutokufa kwa nafsi. Kwa bahati mbaya, unaweza kujua kwamba katika kanisa la kwanza, kulikuwa na mitazamo mitatu iliyojadiliwa kuhusu asili ya nafsi ya mtu binafsi.

Ama mtazamo wa platonic kwamba ilikuwepo hapo awali, au mtazamo kwamba kwa namna fulani ilizalishwa tena na uzazi wa kimwili, au kwamba ni uumbaji maalum wa Mungu wakati fulani katika ukuaji wa kijusi. Cha kushangaza, wa kwanza ulikuwa sifa ya Plato na ushawishi wa Plato. Wa pili kati ya zaidi ya Wastoiki.

Na ya tatu inaonekana imeanzishwa kando. Kwa hivyo, historia ya theolojia kwa njia hiyo ina deni kubwa kwa mapokeo ya Kigiriki. Sana sana.

Lakini tutarudi kwenye hilo tunapofikia nafsi ya mwanadamu. Naam, Tim. Kukumbuka ni nini? Naam.

Sawa. Kumbukumbu ya lahaja ya mawazo ya asili. Ndiyo, lahaja ndiyo njia, mbinu inayotumika.

Sawa? Hilo hurahisisha kumbukumbu ya mawazo ya ndani kuhusu kanuni hizo za kwanza. Unaelewa? Kwa hivyo, kumbukumbu ni kuona kwa jicho la akili, ilhali dialektiki ni jinsi tunavyoweka akili zetu katika nafasi ya kuweza kuona. Sawa? Ukitaka, dialektiki ni kulenga akili.

Kuzingatia akili. Jess. Ndiyo.

Ndiyo. Hapana, ukirudi kwenye tofauti katika masuala ya kimaadili, ambazo tuliziona zikijitokeza katika enzi za kabla ya Socrates, hizo ndizo tofauti ambazo Plato angesema zinawakilishwa hapa. Hiyo ni kusema, tukielewa kanuni za kwanza za utaratibu wa kimaadili, sawa, itabidi tufikirie kuhusu kanuni ya haki.

Na anajaribu kufafanua haki ni nini kutokana na uchunguzi wa lahaja katika Jamhuri. Lakini wakati huo huo, baadhi ya washairi wa Kigiriki walipendezwa na nini wakati hawakuwa na nia ya utaratibu wa maadili wa haki? Unaona ? Wasophists wanafuatilia nini? Wanazungumzia nini? Kweli, katika nyenzo tulizonazo, mtazame Democritus tena. Ambapo Democritus alikuwa akisema, ndio, kuwa mjanja, tumia akili yako, lakini ili kuhakikisha raha badala ya maumivu.

Ili kufanikiwa. Ili kufurahia maisha. Songa mbele.

Sasa, hizo ndizo aina za maadili zinazowakilishwa hapa chini. Maadili yanayohusiana na ulimwengu huu. Sasa, unaweza kuona mara moja, nadhani kutokana na hilo, kwa nini hii ilikuwa na mvuto mkubwa kwa wazo la kidini.

Mkristo, Myahudi, na baadaye Mwislamu. Unaona ? Ni kama Plato alikuwa akisema, weka mapenzi yako kwenye vitu vilivyo juu, si vitu vilivyo chini. Ndiyo.

Na tunapowafikia wababa wa kanisa la kwanza, tutaona kwamba Plato alikuwa chanzo chao kikuu katika kupinga ukosoaji usio wa Kikristo katika karne hizo tatu hadi nne za kwanza. Na kwa kweli, nadhani kutokana na kuichanganya na mawazo ya Kikristo, Uplatoni ulikuwa ushawishi mkubwa wa kifalsafa ndani ya Ukristo hadi, oh, 1200, 1100, karibu. Ndiyo.

Na unaweza kuona mvuto wake mara moja. Ulimtaja Alan Bloom wiki iliyopita. Ndiyo.

Alipendekeza baada ya ukoloni. Naam. Nadhani anachofanya Alan Bloom ni kuturudisha kwenye aina ya elimu huria kupitia utafiti wa vitabu vya kale ambavyo Chuo Kikuu cha Chicago kinajulikana navyo.

Hiyo ni kusema, ingawa ukosoaji wake ni kwamba mwanafunzi wa chuo kikuu wa kisasa huzungumza kana kwamba hakuna kitu kama ukweli au uongo, sahihi au mbaya, unapofika mwisho wa kitabu na anazungumzia kuhusu dawa yake kwa jamii yetu na kwa ajili ya elimu, anazungumzia kusoma vitabu vyote vya kitambo kwa Wagiriki na kadhalika. Sasa, kwa nini? Sio kwamba unapata seti moja ya maadili yasiyobadilika. Namaanisha, ukipitia vitabu vizuri, unapata vitu mbalimbali.

Potpourri. Ni aina mbalimbali za mkahawa wa kawaida. Unaona.

Sasa, nadhani anachokitaka ni mazungumzo ambayo yataendelea na vitabu hivyo vizuri. Ukitaka, aina ya mjadala usio rasmi wenye njia mbadala ambazo zingewafanya watu kuuliza maswali ya msingi, ingawa wanaweza kutokubaliana kuhusu hitimisho. Watajaribu kurudi kwenye kanuni za kwanza.

Unajua, naona elimu ya sanaa huria ya Kikristo inahusiana sana na hilo. Elimu ya sanaa huria inatuhusisha katika mazungumzo ya kidijitali, mazungumzo na akili kubwa na mawazo makubwa ya zamani na ya sasa, huku tukiangalia mawazo hayo kutoka kwa mtazamo wa imani ya Kikristo na kujaribu kuona uhusiano huo. Kwa upande mwingine, nadhani kuna aina ya elimu ambayo ni zaidi ya aina ya balagha inayokufundisha mbinu za biashara ili uweze kusonga mbele katika wito wako uliochagua.

Unaona, hao ndio zaidi aina ya wataalamu wa lugha . Sawa. Mambo mengine machache ya kukamilisha picha hii ya epistemolojia yake.

Na tutazungumzia haya baadaye . Unaweza kupata hisia kutokana na nilichosema kwamba Plato anafikiria utafutaji wa maarifa na utumiaji wa dialektiki kama aina ya zoezi la kiakili lisilo na hisia, lisilo na mwelekeo, na lisilo na mwelekeo. Sivyo.

Sivyo. Unaona kwamba Plato anazungumzia sana kuhusu kupenda mema. Na bila shaka, katika ulimwengu wa kiakili, kupenda ukweli.

Swali ni kwamba mienendo ya kisaikolojia inahusikaje katika kumfanya mtu azingatie kanuni za kwanza badala ya mambo ya kuisimua na ya kuvutia ambayo hutuvutia kwa maisha yetu mengi. Unaona. Na katika kongamano, kwa hivyo, unapata, kwa mfano, mazungumzo yote yaliyotolewa kwa swali la mapenzi ni nini? Inavutia.

Mapenzi ni nini? Sasa, neno analotumia ni neno eros. Tamaa. Sasa, neno eros na maneno yake yanayofanana na ngono katika siku zetu yamepunguzwa katika kurejelea kwao ngono.

Lakini sivyo ilivyo miongoni mwa Wagiriki. Eros alikuwa tu aina ya upendo unaotaka, unaotamani. Na anapozungumzia eros kwa ajili ya mema, inamaanisha kupenda yaliyo mema.

Tamaa ya kujua yaliyo mema . Upendo wa ukweli. Tamaa ya kujua yaliyo kweli.

Unaona. Upendo wa hekima. Upendo wa uzuri.

Utasoma Phaedrus wiki ijayo. Mwingine wa mazungumzo yake. Na utapata mada ya lahaja dhidi ya balagha ikitoka katika sehemu ya pili ya Phaedrus.

Kwa nguvu. Ni nini kinachounda usemi mzuri dhidi ya usemi usio mzuri sana? Ni usemi unaoongozwa na maarifa yanayopatikana kupitia lahaja. Unaona.

Lakini unawafanyaje watu watafute hilo? Unaona. Kutafuta mema. Lazima kuwe na upendo wa mema.

Upendo wa urembo. Na hilo linaibua swali la nini kifanyike ili kuwafanya watu wapende? Unaona. Kwa njia fulani, kuna mzunguko mbaya.

Laiti ungeweza kuelewa maono ya mema, mazuri, katika ubora wake, kimsingi, kuyaelewa kwa akili yako, ungeyapenda. Ndiyo, lakini ninawezaje kuyaelewa ikiwa sipendi? Unapata mduara mbaya? Inahitaji upendo kuona kwa jicho la akili. Lakini ninawezaje kupenda kile ambacho sioni? Isipokuwa kama kuna njaa isiyoridhika.

Tamaa, eros, kwa maana hiyo. Katika The Republic, Plato anatoa, nadhani, mapendekezo mawili ambayo anafanya kazi nayo katika sehemu mbalimbali. Moja ni kwamba ni jukumu la jiji- jimbo ili kuamuru jamii nzuri ili kuhimiza aina hiyo ya ufuatiliaji wa mema.

Kwa hivyo anaona kazi ya serikali kama uboreshaji wa roho. Kupenda haki, mema, na kweli. Pili, anafikiria mfumo wa elimu ambao utachukua watu hatua kwa hatua kupitia mchakato wa maendeleo.

Ili mambo kama mazoezi ya mwili na muziki, ambayo yote yanahusisha hisia za kimwili na za kimwili, mazoezi ya mwili na muziki yakuze uthamini wa mpangilio wa busara badala ya uzoefu maalum wa hisia . Ndiyo. Mazoezi ya kimwili Ndiyo, nadhani hivyo.

Loo, mfano anaoutumia ni mafunzo ya kijeshi. Sijui mafunzo ya kijeshi yalikuwaje katika siku za Ugiriki. Najua yalikuwaje nilipopitia hayo katika Vita vya Pili vya Dunia.

Mazoezi ya uwanjani yaliwafanya watu wote wajifanye kama wamepangwa kwa mpangilio. Ndiyo. Loo, namkumbuka Cliff Schimels , ambaye alifundisha mpira wa miguu kwa muda.

Wakati mmoja alituonyesha baadhi yetu filamu ya wachezaji wakiingia kwenye mdundo na kutoka, naye akaiendesha mbele na nyuma, mbele na nyuma, mbele na nyuma, na ilionekana kama densi iliyochorwa. Nzuri, nzuri, nzuri. Unaona.

Na muziki, ndio, unajaribu kupata unaposikiliza muziki, mpangilio na muundo kwa ujumla. Angalau, anasema Plato, ikiwa ni aina sahihi ya muziki. Sio aina ya Dionysian.

Unaona. Na hivyo, hizo ni hatua za mwanzo za elimu. Kukuza uwezo wa akili kupenda na kujua muundo bora, utaratibu.

Unaona. Na kisha kuendelea hadi utakaposhughulikia fasihi ya aina mbalimbali, iliyochaguliwa kwa uangalifu, ili isiamshe tamaa bali kukuza upendo wa mema. Unaona.

Na taaluma ya hisabati, ambayo ndiyo maandalizi bora ya kufanya dialektiki. Ndiyo, hadi leo naikubali . Wasomi wa hisabati wanaokuja kwenye falsafa kwa kawaida huwa na akili zaidi katika michakato yao ya kimantiki kuliko watu wengine.

Kwa hivyo, nadhani ni swali sawa na jinsi unavyowafanya watu wapende hisabati? Kupenda mpangilio. Utaratibu unaoeleweka katika uwanja wowote.

Unaipenda kwa kuifanya. Na polepole unapanda hadi viwango vya juu zaidi . Kwa hivyo, nadhani hiyo ni muhimu ili kukamilisha picha ya kile anachozungumzia katika mazungumzo haya.